

Posudek bakalářské práce Václava Mareše

Vyjadřování expresivity v současných internetových bulvárních denících

Téma předložené bakalářské práce nabízí velmi zajímavý jazykový výzkum. Internetová komunikace do značné míry stírá hranice mezi projevy mluvenými a psanými, spisovnými a nespisovnými. V souvislosti s tím jsou často využívány jazykové prostředky v nových funkcích a v nových jazykových kontextech. Lze předpokládat, že i expresivní prostředky budou v internetové publicistice časté, zejména jsou-li zkoumány komunikáty publicistiky bulvární.

Autor vychází především z poznatků Zimovy studie o expresivitě v češtině, je poučen také o Bečkově přístupu k dané problematice, okrajově se seznámil i s dalšími definicemi a poznatky vztahujícími se k tématu expresivity. Základním problémem, který pak významně poznamenal prováděnou analýzu jazykového materiálu a klasifikaci zjištěných expresivních výrazů, je nepochopení teoretického základu zkoumaného jevu. Z toho pak vycházejí i překvapivá a jistě nesprávná tvrzení o nedostatečnosti Zimovy klasifikace, která snad již neodpovídá současnému jazykovému systému češtiny. Autor proto klasifikaci doplňuje a vytváří vlastní kategorii tzv. expresivity kombinované, do níž zahrnuje výrazy, „které leží na pomezí expresivity inherentní a adherentní“. Jsou to např. deminutiva, která jsou použita v přeneseném významu (*koťátko, románek* apod.). Bylo však třeba vycházet z užití výrazu ve zkoumaném komunikátu a podle toho hodnotit přítomnost příznaku a rozhodnout, o který typ expresivity se jedná. Např. proč hovořit o kombinované expresivitě slova *sluníčko*, je-li použito přeneseně pro pojmenování milé osoby, podobně *kočička, románek* atd. Významné nepochopení teoretických poučení se projevuje nejen v konkrétních případech, ale také v obecných otázkách. Není např. možné zaměňovat expresivitu danou hláskovou stavbou slova (kombinací hlásek) s nápadnou grafikou, kdy jsou vynechaná písmena ve vulgárních výrazech nahrazena hvězdičkou. Paradoxně autor v uvedeném příkladu – slovo *šukat* – neidentifikuje expresivitu ve spojení souhlásky *š* se samohláskou zadní řady *u* (i když právě o tomto jevu také např. Zima píše). Dalším problémem je autorova snaha samostatně vymezit významy slov – nepovažuji to za účelné, zejména vede-li to k určitému zjednodušování (až diletantismu). Příkladem může být vymezení významu slov *kráva, dobytek* (str. 40), *vykopnout, lézt* (str. 37) apod. Navíc některé údaje ve slovníku nejsou respektovány, i když jsou pro analýzu zásadní (např. význam slova *holka*, význam slova *šukat*).

Další chyby jsou v určení některých jazykových prostředků – např. není expresivní přípona *ový* (str. 32), *ignorat* není slovo hybridní, ve slově *šťoural* není přípona *-al*, slovo je vlastně zpodstatnělé adjektivum slovesné (str. 31).

Zcela neodpovídající požadavkům na bakalářskou práci (respektive na jakýkoliv písemný oficiální projev) je pravopisná úroveň práce. Špatně je užívána interpunkce, nejsou respektovány pravopisné zásady při psaní výčtů, hrubé pravopisné chyby jsou v psaní *i/y*

v koncovkách přídavných jmen přivlastňovacích, dokonce i ve slově *vyplývající* (str. 30). Špatně je skloňováno zájmeno *jenž* (str. 10), adjektivum slovesné *odvozený* (str. 18).

Také stylistická úroveň práce je neodpovídající, některé formulace jsou nesrozumitelné, autor používá subjektivně zabarvené formulace (srov. str. 12 *rád bych zmínil pohled ...*, *J. V. Bečka přináší v řadě aspektů jiný pohled než J. Zima podle mého názoru mnohdy o pohled hlubší, srozumitelnější a lidovější.*).

Jediným kladem práce je shromážděný materiál. Ten je třeba znovu podrobit důkladné analýze, opírající se o znalost zkoumané problematiky. Je chvályhodné, že se autor snaží o nové a původní řešení, ale nelze o ně usilovat bez opodstatnění (respektive z neznalosti).

Všechny uvedené nedostatky mě vedou k závěru, že práce nesplňuje požadavky kladené na bakalářskou práci, proto ji **nedoporučuji** k obhajobě.

V Plzni 13. 4. 2012

PhDr. Eva Pasáčková, CSc.

oponentka